

Inledningsanförande vid Försvarets Trängklubbs OPS-seminarium 2009-10-26.

Mina damer och herrar Jag önskar alla hjärtligt välkomna till detta seminarium. Jag är både glad och stolt över att kunna konstatera att vi är så många här. Det är mer än 75 personer anmälda vilket får betraktas som mycket bra. Det här är första gången som Försvarets Trängklubb genomför ett seminarium och det genomförs efter ett beslut under klubbens förre ordförande Thomas Fjellner (så jag kan inte ta åt mig äran), och efter hårt arbete av styrelsens medlemmar. Under tidigare år har Trängklubben genomfört ett antal trängluncher per termin. Trängluncherna inleddes med ett anförande, ofta av väldigt namnkunniga talare, och efter anförandet åts det lunch. Tyvärr var det alldeles för dålig upplutning på dessa luncher; 3, 4, 5 eller i bästa fall 10 deltagare inkluderande talaren. Styrelsen beslutade därför att dra ner på dessa till förmån för den här typen av verksamhet. Dock bibehålls några av luncherna. Nästa tränglunch som är jullunch inträffar den 15/12. Jag uppmanar alla medlemmar att komma dit för att i goda vänners lag äta och ha det trevligt.

Dagens tema är OPS (och expeditionär förmåga) och det skall bli väldigt intressant att få lyssna på intressanta presentationer och diskussioner.

Det händer mycket inom Försvarsmakten just nu – vilket det alltid gör – men just nu uppfattar jag det som om det händer extra mycket – samtidigt – inom flera helt skiljda områden. Bland annat inför Försvarsmakten ett helt nytt personalförsörjningssystem. Vi har då gått från bondeuppbåden på medeltiden, via legoarméerna, indelningsarmén, värnpliktsarmén till en försvarsmakt med anställda soldater. Samtidigt inför vi ett nytt tvåbefälssystem med officerare och specialistofficerare. Detta är självklart en mycket stor omställning som kommer att ta tid att genomföra.

Parallellt med att vi inför det nya personalförsörjningssystemet inför vi ett nytt datorsystem, PRIO, som vilar på det kommersiella systemet SAP. Detta system är nu under införande och under det närmaste året kommer systemet, under olika införandeperioder att implementeras i hela Försvarsmakten. Införandet av SAP är en förutsättning för att vi skall bli effektivare inom Försvarsmakten, men själva införandet innebär ett omfattande arbete som bokstavligen på verkar alla inom hela Försvarsmakten. Det är inte, och kommer inte att vara, smärt- eller friktionsfritt att införa detta system, det visar alla erfarenheter från andra krigs- och försvarsmakter som använder SAP. Det gäller här att ha tålamod och uthållighet. Jag är helt övertygad om att det kommer att bli ett bra och effektivt system, som rätt utnyttjat kommer att ge Försvarsmakten ökade möjligheter att planera, genomföra och följa upp verksamheten. Och, en positiv faktor nämnde jag nyss, nämligen att systemet finns och fungerar i flera andra krigsorganisationer.

Inom logistikområdet pågår också omfattande förändringsverksamhet. Under mer än ett år har ett projekt, ”reformerad försvarslogistik” arbetat med att ta fram förslag till förbättringar inom logistikområdet. Projektet har avslutats och lämnat sin slutrapport. Projektet har framför allt gett resultat inom 3 olika områden. Först och främst har förslag till en ny logistikorganisation utarbetats. Förslaget bygger på att i huvudsak allt stöd till insatsorganisationen, i vid bemärkelse, samlas i en ny enhet, inom Försvarsmakten, men utanför högkvarteret. Vissa delar av FMV verksamhet bör också, enligt förslaget, föras över till Försvarsmakten, och

FMV bör därmed bli en renodlad anskaffningsmyndighet. Detta kräver naturligtvis regeringsbeslut. Detta förslag var det som redovisades till regeringen såväl den 30/1 2009 som i september. Vidare har projektet föreslagit en förändring av logistikdelarna i Försvarmaktens processkarta. Detta förslag har överlämnats till Chefen för Ledningsstaben som fattat beslut om att inarbeta förslaget i Försvarmaktens processkarta. Slutligen har projektet varit underlagsgivare till den utredning, avseende stödet till Försvarmakten som förre GD för Försvarmakten avslutade i somras. När nu projektet upphört kommer personalen bland annat att vara underlagsproducenter till de genomförande-kommittéer som regeringen väntas tillsätta i närtid.

Detta gör att jag naturligtvis också måste nämna den utredning som Marie Hafström genomfört. Utredningen slutrapporterades i början på sommaren och därefter har Försvarmakten, liksom andra myndigheter, haft tillfälle att lämna in yttrande. I utredningen föreslår utredaren omfattande förändringar avseende stödet till Försvarmakten. Förändringarna berör såväl myndighetsstrukturerna som verksamheten inom olika myndigheter. Det är dessa olika förslag som genomförandekommittéerna förväntas arbeta med.

Utredaren tar bland annat upp frågan om vem som skall genomföra stödverksamheten till Försvarmakten. D.v.s. frågan om det skall vara Försvarmakten själv, andra myndigheter, eller privata aktörer. Denna fråga har också tidigare berörts av regeringen och det finns många som driver tesen att så mycket som möjligt skall genomföras i privat regi. Nu är det ju så att en hel del verksamhet har sedan länge genomförts i privat regi, t ex drivande av militärrestaurangerna på våra regementen, flottiljer, skolor och centra. Men det är först under det senaste året som Försvarmakten på ett strukturerat sätt tagit sig an uppgiften med Offentlig-Privat Samverkan ,OPS; en del av dagens tema. Försvarmakten har numera en fastställd strategi för OPS-prövning, d.v.s. ett strukturerat sätt att ta fram underlag för huruvida Försvarmakten skall genomföra OPS inom ett visst område eller inte. Försvarmakten har också tagit fram en strategi avseende i vilken ordning olika områden skall provas för OPS. Just nu pågår ett stort OPS-prövningsprojekt, det gäller OPS markarenan.

Att utarbeta beslutsunderlag avseende OPS är ett grannliga arbete. Ibland uppfattar jag att företrädare för såväl myndigheterna, våra kollegor inom det privata näringslivet och den politiska sidan tar lite för lätt på det här området. Det finns en romantisk bild att om man bara outsourcar (som man likställer med OPS), så blir allting bättre och "nästan gratis" – så är det inte. Jag är av den bestämda uppfattningen att vi på ett mycket noggrant sätt, i enlighet med OPS-strategin skall pröva olika områden för OPS. När vi gör det, skall prövningen utgå från huruvida privata aktörer kan genomföra verksamheten bättre, billigare, säkrare och på lång sikt, än en effektiviserad Försvarmakt. Om så är fallet kan det rätta beslutet vara OPS i någon form. Och jag trycker på följande faktorer än en gång: Långsiktigt, säkert (i vid bemärkelse), billigare och bättre (kanske inte alla). Och då kommer jag till slut in på den andra delen av dagens tema, den expeditionära förmågan. Hela OPS-frågan kompliceras och görs därmed mer spännande genom att vår verksamhet skall kunna genomföras överallt i hela världen (det är faktiskt sant).

Jag ser fram mot en spännande dag. Återigen jag är glad att vi blev så många, det borgar för spännande diskussioner, frågor och inlägg.

VÄLKOMNA